

*ἔχων ἡμέρας Τριάκοντ' ἅμιν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12*

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Εὐδοκίας ὀσιομάωτ. (†160-170), Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων. Ἦχος δ', ἑωθινὸν δ' (τυπικὸν Τριωδίου §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» κοντάκιον «Ὡς εὐσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἐκάθισεν Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ». Εἴσοδος κ.λπ. ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ», Καὶ νῦν, «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἴηου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Ἥλιος ἀκτίνας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μυστικῶς ἀννυνοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ.

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα, α' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων (Τετάρτη καὶ Παρασκευή).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλώνας».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, τὰ ἰδιόμελα «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου ἀπὸ γ΄ ὥδῃς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου ἀφ΄ ε΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «*Ὡς ἐν ἠπειρῷ πεξεύσας*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς «*Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*», τὸ δ΄ ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς*» καὶ τοῦ Τριωδίου «*Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε*» καὶ «*Ἀποικισθέντες, Κύριε*», ὃ ἐστὶ καὶ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου ἰδιόμελα 3, «*Οἶμοι! ὁ Ἄδὰμ*» κ.λπ. –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Ἐφθασε καιρὸς*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένην*», δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας ὁδηγέ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἢ σωτηρία*» (Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν*» (Μτθ. ε΄ 14-21).

«*Ἄξιον ἐστίν*». «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*» κοντάκιον τοῦ Τριωδίου «*Τῆς σοφίας, ὁδηγέ*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προομιμακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου «*Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς*» τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ δ΄ ἤχου (ζητεῖ αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «*Ἦθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι*» κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 «*Ἐγκρατεία τὴν σάρκα*» κ.λπ. (ζητεῖ τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 2) ἕτερα 3 «*Καὶ ἐν βίῳ περιόδου*»

κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον «*Ἡ Θεὸν τὸν ἀχώρητον*».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυματοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκειμένα), «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ μέγα προκειμένον «*Μὴ ἀποστρέψης*», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν.

Ἡ ἐκτενὴς «*Εἶπωμεν πάντες*», «*Καταξιώσον*» καὶ τὰ λοιπὰ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὸ ιδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου*» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν «*Ὁ ἐνδοξαζόμενος*» ἄπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «*Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις*».

«*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ὅτι σοῦ ἐστίν*», οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*», κ.λπ.: «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*» ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραίμ «*Κύριε καὶ δέσποτα*», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «*Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*» (ἐν ἧ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή*», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἱερέως ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «*Δι' εὐχῶν*» (τυπικὸν Τριωδίου §17).

Εἶδησις. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἐσπερινοὺς καὶ τῶν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἐκάστης ἑβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριωδίου.

2. † Καθαρὰ Δευτέρα. Ἦσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηναίας Κύπρου (†326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος (†252).

Μνήμη Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ (†2 Μαρτίου 1932). Κατ' ἀπόφασιν τῆς ἱ. Συνόδου, εἰ τύχοι ἐν τῇ μεγ. τεσσαρακοστῇ, μετατίθεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῇ α' Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου συνετάγη ὑπὸ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου πρώην Πατρῶν κ. Νικοδήμου.

Ἄρχεται ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί (παραλειπομένου τοῦ μεσονυκτικοῦ «*διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παράκλησιν*»). **Εἰς τὸν ὄρθρον.** Ὁ ἱερεὺς

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός». «Βασιλεῦ οὐράνιε». Τρισάγιον κ.λπ., «Ὅτι σοῦ ἐστι», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ», καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθὺς* «Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἐξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος (δ' ἦχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις εἰς τοὺς στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, μεθ' ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου τριαδικοὺς ὕμνους** τοῦ ἦχου τῆς ἐβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἦχου τῆς ἐβδομάδος (Δευτέρας τοῦ δ' ἦχου). Εἰς τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α' ἐβδομάδος «Τῆς νηστείας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ», κ.λπ.).

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ἐλέει καὶ οἰκτιρομοῖς».

ΚΑΝΟΝΕΣ. Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προῦμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἐξῆς εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς σύνθετες [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ καλούμενοι βασιλικοὶ ψαλμοὶ (19 καὶ 20) ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἐξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μετ' ὃ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «προστασίας τῶν ἁσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς». Τρίτη: «πρεσβείαις τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Τετάρτη καὶ Παρασκευή: «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Πέμπτη: «πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς».)

Τοῦ 2ου τροπαρίου μετ' ὃ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «πρεσβείαις τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς» ἢ «πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου...» ἢ «πρεσβείαις τῶν μαρτύρων...» ἢ «πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς» κ.λπ.). Ἄν ὁμοῦς ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α', πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μετ' ὃ «πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μετ' ὃ «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριῶδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ῥόδας μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ' ῥόδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριῶδια, τότε ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*» καὶ τὸ μεσῳδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς δ' ῥόδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς*». Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζῆτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλαμβάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἡ' ῥόδῃ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον*».)

Εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ῥόδης τοῦ β' τριωδίου, «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» καὶ στιχολογοῦμεν «*Τὴν τιμιωτέραν*» εἶτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ῥόδης τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσι*».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν] στιχηρὰ αἰνῶν δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εὐθύς «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς «*Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινήν*» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑἸΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτη καὶ Παρασκευῆ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον «*Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία*», κ.τ.λ.).

«*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστώτες*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*» ὁ ἱερεὺς «*Ὁ ὦν εὐλο-*

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ἕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «*σῶσον ἡμᾶς*», ἀλλὰ μὲ τὸ «*καὶ σῶσόν με*» (π.χ. «*πρεσβεΐαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με*», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «*πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με*»).

γητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιοι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγ. Ἐφραὶμ «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

ΑΙΩΡΑΙ, ἀρχόμενοι πᾶσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Ὁρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορῖαις μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἡ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «Βλέπων ὁ ληστής» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Δι' εὐχῶν», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιοι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἕχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφυμνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», τὸ «Ἄνεξ, ἄφεξ», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ἱερεὺς «Ὅτι σοῦ ἐστι», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ς' ὥδην τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μετὰ τῶν ἁγίων», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Προστασία», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιοι, μεθ' ἃς ἄρχεται

Ὁ ἐσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετανοίας εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ' καὶ ὁ προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου].

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ». Ἐσπερία, εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριωδίου 3 (σήμερον «Πᾶσαν ἁμαρτίαν» κ.λπ.) καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναιίου (σήμερον τῆς 3ης Μαρτίου «Τρισάριθμοι μάρτυρες» κ.λπ.), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναιίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἐκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου).

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἰλαρόν», ὁ ἱερεὺς «Ἐσπέρας», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, τὸ «Καταξίωσον», ὁ ἱερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ἅπαντα τοῦ Τριωδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἦχον πλ. α' τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. (τὸ τελευταῖον κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. λέγεται χῦμα), τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ ἱερεὺς «Ὁ ὦν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33) «Εὐλογήσω τὸν Κύριον» καὶ ριδ' (144) «Ἐψώσω σε, ὁ Θεός μου» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀποδειπνον, κατὰ τὴν ἐν τῷ Ὡρολογίῳ τάξιν μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμήμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἰρημῶν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ (τὰ τροπάρια ἐκάστης ὥδης μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννουχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» Λκ. κα' 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικούς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδειπνον «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Ὅσοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὐ τινος ἐψάλη ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἐορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε ΤΜΕ, 10 Φεβρ., §13).

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ κείμενα τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἑσπέραν ἐκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ.

3. Τμημᾶτα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριωδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἄκαθίστου καὶ ἀναγινώσκεται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

3. Τρίτη. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν (ὃ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης ἄνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριωδίου §§ 18 καὶ 19).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β' τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ' 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ' ἑκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὥρων καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α' ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἐκάστη Τετάρτη καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (τυπικὸν Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ, πλὴν βεβαίως Σαββάτου, Κυριακῆς, τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

3. Αἱ μνήμαι ἑορταζομένων ἁγίων, αἱ ὁποῖαι συμπίπτουν ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, εἶναι ὀρθότερον νὰ μετατίθενται ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, συμφώνως μὲ τοὺς μθ' καὶ νά' κανόνας τῆς ἐν Λαοδικεῖᾳ συνόδου (ἔτους 360). Ἐξαιροῦνται αἱ μνήμαι τοῦ ἁγ. Χαράλάμπους (10 Φεβρ.), τοῦ Προδρόμου (24 Φεβρ.) καὶ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου).

4. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεῦται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

4. Τετάρτη. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ (†475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων (†273).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλῶται· εὐθὺς

μετὰ τὴν εὐχὴν «*Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «*Δι' εὐχῶν*», μεθ' ὃ ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς ἱ. ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ ἱερεὺς «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*». «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρις καὶ ὁ προοιμακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ἡ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («*Πρὸς Κύριον*»).

ΕΙΣ ΤΟ «*ΚΥΡΙΑ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ*» εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριφθίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «*Νηστεύοντες, ἀδελφοί*» δις, τὸ μαρτυρικὸν «*Εἴ τις ἀρετῆ*» ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «*Φεγγοβόλους ὑμᾶς*» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 5) ἕτερα 3 «*Μάρτυς παναοίδιμε*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον προσόμοιον «*Χαῖρε, ξένον ἄκουσμα*».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ θυμιατοῦ, «*Φῶς ἰλαρὸν*» ἄνευ μέλους, ὁ ἱερεὺς «*Ἐσπέρας*», ὁ ἀναγνώστης «*Προκειμένον*» κ.λπ. καὶ τὸ ἀνάγνωσμα τῆς Γενέσεως, τὸ ἕτερον προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ ἐμμελῶς «*Κέλευσον*» ὁ ἱερεὺς ἰστάμενος πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ κρατῶν θυμιατήριον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκφωνεῖ «*Σοφία, ὀρθοί*», στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν λαὸν «*Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*» καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα (Παρομιῶν).

ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΗΤΩ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ θυμιῶν ψάλλει τὸ «*Κατευθυνθήτω*», ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς τετράκις, τοῦ ἱερέως θυμιῶντος κύκλω ἐκάστην πλευρὰν τῆς ἁγίας τραπέζης καὶ λέγοντος ἐμμελῶς τοὺς οἰκείους στίχους· εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸν λαὸν λέγει πάλιν τὸ τελευταῖον μέχρι τοῦ «*ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου*», τὸ δὲ λοιπὸν συμπληροῖ ὁ χορός. (Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ἀναγινώσκειται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἐβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.) Ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενή «*Εἶπωμεν πάντες*».

Καθεξῆς τὰ τῶν κατηγουμένων κ.λπ., καὶ ἐκφώνησις «*Κατὰ τὴν δωρεάν*» ἀντὶ τοῦ χερουβικῦ τὸ «*Νῦν αἱ δυνάμεις*» ἄχρι τοῦ «*ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*», ἔνθα γίνεται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εἴσοδος τῶν προηγιασμένων θείων δώρων· εἶτα συνεχίζεται τὸ τροπᾶριον ἀπὸ τοῦ «*Ἴδὸν θυσία μυστική*».

Εἶτα «Πληρώσωμεν» κ.λπ., «Καὶ καταξίωσον», «Πάτερ ἡμῶν», «Πρόσσωμεν. Τὰ προηγιασμένα ἅγια», «Εἷς ἅγιος».

Κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος».

Εἰς τὴν μετὰ τὴν κοινωνίαν εὐλόγησιν ψάλλεται εἰρομολογικῶς εἰς ἦχον β΄ τὸ ἐξῆς «Εὐλογῆσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου ἄρτον οὐράνιον καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· ἀλληλουΐα, ἀλληλουΐα, ἀλληλουΐα». Μετὰ τὸ «Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ», ὁ χορὸς τὸ «Πληρωθήτω».

Ὅπισθάμβωνος εὐχὴ «Δέσποτα παντοκράτορ· «Εἴη τὸ ὄνομα» γ΄, «Εὐλογία Κυρίου», καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ἧ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας), ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» διανέμεται τὸ ἀντίδωρον, ἐνῶ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' (33) «Εὐλογῆσω τὸν Κύριον» καὶ ρμδ' (144) «Ψώσω σε, ὁ Θεός μου», καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἶδησις. Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριωδίου ψάλλονται τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον.

Τῆ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννουχίδων «Ἔχετε πίστιν Θεοῦ» (Ματθ. 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Πάντων προστατεύεις».

5. Πέμπτη. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος (α' αἰ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ' αἰ.). Μάρκου ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου († δ' αἰ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ῥαψάνης.

Τῆ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπομένης (6 Μαρτίου) ἄνευ προηγιασμένης.

Τῆ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ' τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννουχίδων «Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

6. Παρασκευή. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἀγ. Ἑλένης (326).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὥρων μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἔσπερινός μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» (ἦχος πλ. α΄) ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «Δεῦτε πιστοί» (δῖς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ δ΄ ἦχου «Ὁ ἐνδοξαζόμενος» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριωδίου) «Δεῦτε, φιλομάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ὁργάνῳ χρησάμενος», Καὶ νῦν, «Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἦχος δ΄). Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «Κατευθυνθήτω», «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», «Εὐλόγησω τὸν Κύριον».

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ α΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστὶ» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἐκάστην ὥδῃν εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α΄ στάσις τῶν οἴκων (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ): εἶτα «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ», τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολυάθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»

«Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος (Ἰω. ιε΄ 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐξώμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα» καὶ εἶτα «Δι' εὐχῶν» (τυπικὸν Τριωδίου §26).

Σημείωσις. Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ εβδομάδος, ἀνευ ὅμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφύσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχη ἐορταζόμενος ἄγιος

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη

προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

7. † Σάββατον α΄ τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τήρωνος (μνήμη διὰ κολλύβων θαύματος)». Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων Ἐφραΐμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Αἰθεριίου κ.λπ. (δ΄ αἰ.)· Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Εἶδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρῶτὸ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἔσπερας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἔσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ πρῶτῷ. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου [ἡ τὸ σύννηθες τοιοῦτο ἐπὶ μνήμη ἐορταζομένου ἀγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰῶν ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ΄ καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ δ΄ ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον», (ζῆτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριωδίου, Σάββατον α΄ ἔβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριωδίου· ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» «Τὴν τιμιωτέραν» «Ἄσπας γηγενῆς».

Ἑξαποστειλάρια καὶ αἶνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἐπίστολος τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Ματθ. β΄ 23-γ΄ 5).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἐστὶ» κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ὁ πάντα τελεσορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ἱερατικόν). Εἶτα «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἰστέον ὅτι κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν, ἢ τις ὑπονοεῖται ἐν τῷ ἰσχύοντι *Τυπικῷ*, προτίθενται σήμερον πρὸς εὐλόγησιν εἰδικὰ κόλλυβα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἑορταζομένου μεγαλομάρτυρος καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διὰ κολλύβων τελεσθέντος θαύματος, περὶ οὗ ἢ ἐν τῷ Τριωδίῳ σχετικὴ ἱερὰ ἀκολουθία. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἐπίσης ἡ συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελῆται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἂν καὶ δὲν εἶναι *Ψυχοσάββατον*, θεωροῦμεν ὀρθὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων, «ἵνα μὴ συμψάλλωνται τὰ χαρμώσινα τοῖς πενθίμοις».

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). «Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» (843). Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἐρμού ἀποστόλου (α΄ αἰ.). Ἦχος πλ. α΄, ἔωθινὸν ε΄ (τυπ. Τριωδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» κοντάκιον «Πίστιν Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προομιαικὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριωδίου «Οἱ ἐξ ἀσεβείας». Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελον «Χαίρετε, προφήται τίμιοι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, β΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, Δευτέρα, Τετάρτη καὶ Παρασκευή.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ΄ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Χαίρε, πύλη Κυρίου»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσῶδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀφ΄ ε΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μνηολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος» «Τὴν τιμιωτέραν», «Λίθος ἀχειρότητος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος» (γ΄), τὸ ε΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἑορτῆς «Σκιρτήσατε, κροτήσατε» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ρομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον».

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται» κ.λπ. εἰς 4-εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα-, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἁσματικὸν τῆς δοξολογίας «Ἅγιος ὁ Θεὸς» κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τῆς θείας λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἱ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

**Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων
κατὰ τὴν συνήθη τάξιν**

Ἐξελθόντες τοῦ ἱ. ναοῦ, ὃ τε ἱ. κληρὸς καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα*, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν κωδῶνων αὐτοῦ χαρμοσύνης κροουμένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἑκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δέησεις.

α') Ἐν τῇ νοτιά πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β') Ὅπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.: οἱ χοροὶ «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ') καὶ ἡ ἐκφωνησις «*Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις*».

γ') Ἐν τῇ βορεία πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὧς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ') Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἡ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέα) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «*Υπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι*» κ.λπ., «*Ἐπάκουσον ἡμῶν*» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς (ἢ ἂν ἡ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἐξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις

* Ἡ παρούσα διάταξις εὔρηται καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογία» σ. 16-20.

τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθήτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ'.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιροῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἰ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκειμένον «Τίς Θεὸς μέγας», καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἡ «Σήμερον σωτηρία»).

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἐξῆς προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἐξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἰ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος «Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον». Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων «Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ὁ χορὸς «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῆ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικάς τε παραινέσεις εἰκόντες καὶ εὐαγγελικάς ἱστορίαις στοιχειούμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἐορτάζομεν. Καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραϊνόμεοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασι.

Καὶ ἐκκλιεὶ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χώρον τῆς ἐπομένης στάσεως*.

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ ἀ' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως «*Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν*».

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγον παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῶ, γραφῆ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').

Ὁ ἀρχιερεὺς·

Τῶν εἰδῶτων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστὸν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ

* Λόγῳ τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῆ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὲ ὁ Θεός*», ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «*βουλήσει γὰρ ἠνδόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ*» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «*Ὁθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον*».

τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Ὁ ἀρχιερεὺς

Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἢ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακηρύξιν καὶ τὴν δι’ εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἢ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι’ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι’ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλათαι, ἡ σοφία ὡς ἐπαρηρσιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν

ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἰ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινήν (νοτιάν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, ἴσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως:

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλήσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως

Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρὸς, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Ὁ ἀρχιερεὺς

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσήφ καὶ πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ’.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ

ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείμεν τῶν ἐξαίτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς «Ἀμὴν» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λπ.], ἐνῶ ἡ ἰ. ποιμπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν» σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἐντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἢ τις οὐ σαλευθήσεται. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιῆσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἐντίφωνον β΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἔλεη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλουῖα.

*Ἐψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ
προσβυτέρων. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...*

*Ὄφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐ-
τοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...*

*Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦ-
σαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων.*

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἄντίφωνον γ´

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

*Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν αὐτῇ. «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»*

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἔξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ
Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτικά «Τὸν συνάναρχον Λό-
γον», «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον
«Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. α´ νηστ., «Πίστει Μωυ-
σῆς μέγας γενόμενος» (Ἐβρ. ια´ 24-26, 32-40)· Εὐαγγέλιον
ὁμοίως, «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεθεῖν» (Ἰω. α´ 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ
Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδο-
μεν τὸ φῶς».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτικά «Τὸν
συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»·
κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν (ἄνευ Ψαλτη-
ρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἐσπέρια εἰς στίχους 6, προσόμοια
τοῦ Τριωδίου 3 «Δίδου μοι κατάνυξιν» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μη-
ναίου (Μαρτίου 9) τῶν ἁγίων ἕτερα 3 «Φέροντες τὰ παρόντα»
κ.λπ., Δόξα, τὸ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἰδιόμελον αὐτῶν
«Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον», Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον
(ἐκ τοῦ Μηναίου) «Ἔργοις σκοτεινοῖς συναπαχθεῖς». Εἴσο-

δος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκειμένον «Ἐδωκας κληρονομίαν», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Μάρτυρες Κυρίου», Δόξα, τῶν ἁγίων «Προφητικῶς ἀνεβόα» (ὃ ζητεῖ εἰς τὸν διὰ τὴν ἐπαύριον ἐσπερινὸν τοῦ Μηναίου), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τῶν μαρτύρων «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων» Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθελγξαμένου σοι».

9. Δευτέρα. † Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320).

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἴνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκαπύρρευτος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», «Ἀληθείας κρατῆρα», Δόξα, «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον» (βλέπε εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἀδιδόδευτε πύλη», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων».

Εἰς τὸν ὄρθρον (ἐορτάσιμον). Ὁ ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθελγξαμένου».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ Εὐαγγελίῳ τῶν μαρτύρων, Τρ. ιβ΄ ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα΄ 12-19).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ὠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τῶν μαρτύρων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἰνοὺς προσόμοια τῶν ἁγίων 3 «Δεῦτε μαρτυρικὴν» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἀθλοφόροι Χριστοῦ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μακαρίζομέν σε» δοξολογία μεγάλη.

ΩΡΑΙ. Εὐθὺς «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» (γ΄), καὶ αἱ ὄραι λιταί, λέγοντες εἰς ἐκάστην χῦμα, μετὰ μὲν τοὺς ψαλμούς,

Δόξα, «Τὰς ἀληθόνας», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ὥρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ κοντάκιον τῶν μαρτύρων «Πᾶσαν στρατιάν». Εἰς τὴν θ' ὥραν συνάπτονται, ὡς συνήθως, οἱ μακαρισμοὶ κ.λπ. μετὰ τὸ «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος» ὁ ἱερεὺς τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ «Δι' εὐχῶν».

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἑσπέρια εἰς στίχους 10, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (Τριώδιον, Δευτέρα β' ἔβδ. ἑσπέρας) «Τὴν πνευματικὴν νηστείαν» (δίς), τὸ ὁμόηχον μαρτυρικὸν «Προφηταὶ καὶ ἀπόστολοι» ἄπαξ, τὰ τῶν ἑσπερίων τοῦ Τριωδίου 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς «Τίνι ὁμοιώθης, ταλαίπωρε» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ. (9 Μαρτίου, εἰς τὸν πρῶτον ἑσπερινὸν) εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, «Ἐν ὧδαῖς ἁσμάτων», Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι προσόμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς β' ἡς Μαρτίου), πρὸς τὸ «Τριήμερος ἀνέστης»

Μεγάλων χαρισμάτων ἀγνή, παρθένε μητρὸς μόνη Θεοῦ, ἠξιώθης ὅτι ἔτεκες σαρκί, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδότην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἵσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἱλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν προκειμένων αὐτῶν, «Κατευθυνθήτω», μεθ' ὃ ὁ Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτ. 9, «Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἔβδ. Μαθθ., «Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Μτθ. κ' 1-16).

Καθεξῆς ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων δώρων. Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον» «Εὐλόγησω τὸν Κύριον». Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύονται πάλιν οἱ ἅγιοι τῆς 9ης Μαρτίου.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

1. Καθ' ἐκάστην ἑσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου

ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριωδίου §23, ὑποσ. 17) ὀρίζει νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος.

2. Κατὰ τὴν ἀκριβείαν τῆς τάξεως, σημειουμένην εἰς τὸ ἐν χρήσει Τριῶδιον (ἀ΄ Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανακτικοῦ ἐσπερινοῦ), ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἐσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαβ. τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυρ. τοῦ Ἀντίπασχα (11-26 Ἀπριλίου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὅποιοι καὶ προηγούνται. Ἀπὸ γ' ὡδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' ἑ' τῆς Θεοτόκου μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθῶν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.

Κατὰ ταῦτα ἡ καθ' ἡμέραν σειρὰ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου (ἐκ τῆς περιόδου 11-26 Ἀπριλίου) εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ ἐσπέρας τῆς	ψάλλονται κανὼν καὶ προσόμοια τῆς
9 Μαρτίου	11 Ἀπριλίου (ἀγίου Ἀντίπα)
10 Μαρτίου	12 Ἀπριλίου (ὁσ. Βασιλείου Παρίου)
11 Μαρτίου	13 Ἀπριλίου (ἀγίου Μαρτίνου)
12 Μαρτίου	14 Ἀπριλίου (Ἀριστάρχου κ.λπ.)
16 Μαρτίου	15 Ἀπριλίου (ἀγίου Κρήσκεντος)
17 Μαρτίου	16 Ἀπριλίου (μαρτύρων γυναικῶν)
18 Μαρτίου	17 Ἀπριλίου (ιερομάρτυρος Συμεῶν)
19 Μαρτίου	18 Ἀπριλίου (ὁσίου Ἰωάννου)
23 Μαρτίου	19 Ἀπριλ. (ιερομάρτ. Παφνουτίου)
30 Μαρτίου	20 Ἀπριλίου (ὁσ. Θεοδώρου Τριχινᾶ)
31 Μαρτίου	21 Ἀπριλίου (ἀγίου Ἰανουαρίου)
2 Ἀπριλίου	22 Ἀπριλίου (ὁσ. Θεοδώρου Συκεώτου)
6 Ἀπριλίου	24 Ἀπριλίου (ὁσίας Ἐλισάβετ)
7 Ἀπριλίου	26 Ἀπριλίου (ἀγίου Βασιλέως)

10. Τρίτη. Κοδράτω τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει* (†1544).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 3 καὶ 9 Μαρτίου.

* Ἔστω γνωστὸν πᾶσι τοῖς φιλαγίοις ὅτι τῇ 10ῃ Μαρτίου τοῦ ἔτους 1490 ἐμαρτύρησεν ἐν Ἀδριανουπόλει ὁ Μιχαὴλ Μαυροειδῆς (ἢ λαϊκώτερον Μαυρουδῆς), ἐνῶ τῇ 21ῃ Μαρτίου 1544 ἐμαρτύρησεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἕτερος Μιχαὴλ, ὁ Εὐρυστάν.

11. Τετάρτη. Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων (†638-44). Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Πιονίου πρεσβ. (†250) τῆς ἐν Σμύρῃ ἐκκλησίας, ὁσίας Θεοδώρας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης ἸΑρτης.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμακὸς καὶ τὸ ἡ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Πανεύφημοι μάρτυρες» καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου (12 Μαρτ.) εἰς 4 μετὰ τοῦ ἐν συνεχείᾳ Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίου «Δεῦρο, ψυχὴ μου, στενάζουσα» εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

12. Πέμπτη. Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου (†604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

13. Παρασκευή. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως († 846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμακὸν καὶ τὸ ἡ΄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»), εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον «Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ (πλ. α΄) ἤχου «Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτ. 14) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου», Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ» εἴσοδος, «Φῶς ἱλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ β΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», εἶτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «Ἦκουσαν οἱ ποιμένες». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ (ὡς 6 Μαρτίου, ἄνευ Εὐαγγελίου).

14. Σάββατον β' τῶν νηστειῶν. Βενεδίκτου ὁσίου (†543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμφάκου († θ' αἰ.).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, τὰ εἰρηνικά καὶ τὴν ἐκφώνησιν «*Ὅτι πρέπει σοι*», οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β' τὸ ἀλληλουϊάριον, δις ἄνευ στίχων καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «*Μακάριοι οὗς ἐξελέξω*», «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν*». Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «*Μήτηρ ἁγία*».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικά τοῦ πλ. α' ἦχου, «*Κύριε, τὸ ποτήριον*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου «*Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν*» (ὃ περ θὰ ψαλῆ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν·

*Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁμαρτίαις γεγεννήμεθα δι' ὃ σε ἰκετεύομεν τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβεῖαις τῆς Θεοτόκου, μόνη φιλάνθρωπε**.

Εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἦχου «*Χαίρε, πύλη Κυρίου ἢ ἀδιόδευτος*» (Παρακλ., ἦχος πλ. α', τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας ἢ Ὁρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια).

Εὐθὺς [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὁποῖα γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ἱσταμένου ἢ πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, ἐὰν κάτωθι αὐτῆς εὐρίσκωνται ὑπὲρ ἀποικομένων κόλλυβα, ἢ ἄλλως πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης) τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῆς ἀπόκρεω (21 Φεβ.). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἦχου «*Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν*», Δόξα, «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ὠδῶν καὶ] ὁ κανὼν

* Τὸ παρὸν κάθισμα ἐκ τοῦ μεγάλου Εὐχολογίου (ἀκολουθία νεκρώσιμος εἰς ἱερεῖς, μετὰ τὸ β' ἀντίφωνον)· ἐπίσης Γ. Μπεκατώρου, Τάξις 1963, σ. 57· Τάξις Σαββάτου, σ. 61· καὶ Παρακλητικῆ, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἦχος πλ. α', τῷ Σαββάτῳ πρωί.

τοῦ Μηναιίου (μετὰ τῶν εἰρωμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε΄ ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραωδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριωδίου, Σάβ. β΄ ἔβδ.). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἰρωμὸς τοῦ Μηναιίου, αἴτησις, «Ὅτι σὺν εἶ ὁ Θεός», τὸ μεσῳδίου τοῦ Μηναιίου κἀθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ΄ ς΄ ᾠδῆς ὁ εἰρωμὸς τοῦ β΄ τετραωδίου «*Βυθός μοι τῶν παθῶν*», αἴτησις, «*Σὺν γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*», εἶτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναιίου) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἁγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ΄ εἰς τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ὁ εἰρωμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραωδίου «*Τὸν ἐξ ἀνάρχου*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρωμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραωδίου «*Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. Τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων» καὶ θεοτοκίον «Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων» (βλέπε εἰς Ἱερολόγιον).

ΕἰΣ ΤΟΥΣ ΑἶΝΟΥΣ τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου 4 ἰδιόμελα τοῦ πλ. α΄ ἤχου «*Εὐλογημένος ὁ στρατός*» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Σὺν ἔπλασάς με, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μακαρίζομέν σε*». «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου «*Αἶγλη τοῦ σοῦ προσώπου, Χριστέ*» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου. «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ΄ Ἀλληλουΐα ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», Δόξα, «*Μνήσθητι, Κύριε*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μήτηρ ἁγία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκια «*Μετὰ τῶν ἁγίων*» καὶ «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Ἀπόστολος: Σαβ. β΄ ἔβδ. νηστ., «*Βλέπετε μήποτε ἔσται*» (Ἐβρ. γ΄ 12-16) Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον*» (Μρ. α΄ 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου «*Ἄξιον ἐστίν*» «*Μακάριοι οὐς ἐξελέξω*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων*

δικαίων» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἶδησις. Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἐβδομάδων, ἐναλλασσομένον τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος· ἐκτός εἰ τύχοι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου.

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Ἁγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (†303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομ. Κρητός (†1792). Ἦχος πλ. β', ἑωθινὸν ς' (τυπικὸν Τριωδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προομιαικὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 3 εἰς 4, Δόξα, «Ὅσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίση σε». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἡ γρηγόρος γλῶσσά σου», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε». Ἀπολυτίκια «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ», Καὶ νῦν, «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου· τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἶδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα, γ' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὴν ἀ' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ὁ τὴν εὐλογημένην»). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρημῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρόσβενε ὑπὲρ ἡμῶν» ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, εἶτα τὸ

μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ' ἧς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμὸι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἅγιος Κύριος», τὸ ἧς ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου «Χαίρε, πατέρων καύχημα» καὶ τὸ θεοτοκίον «Δέσποινα, πάντων ἄνασσα».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 «Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων», Καὶ νῦν, «Ἐπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτικά «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β' νηστ., «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας» (Ἐβρ. α' 10-β' 3) Ἐυαγγέλιον ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Ματθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει» κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικά «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ» ἀντὶ κοντακίου ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἤχου «Τῷ ἐκουσίῳ καὶ ζωοποιῷ σου».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» καταनुκτικὰ 4 τοῦ τοῦ πλ. β' ἤχου «Μετάνοιαν οὐ κέκτημαι» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἀμέτρητά σοι πταίσας» καὶ 3 τοῦ Μηναίου (16ης Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Κύριε, δέξαι σῆς μητρός». Μέγα προκειμένον «Μὴ ἀποστρέψης». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον «Χαλινοὺς ἀποπτύσας» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε», «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὰ «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ. ὡς τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας (1 Μαρτίου).

16. Δευτέρα. Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου (†287). Ἰουλιανοῦ (γ' αἰ.) μάρτυρος, Χριστοδοῦλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 3 καὶ 9 Μαρτίου.

17. Τρίτη. Ἀλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (†411).

Σημείωσις. Ἐνθα ἐφορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ τῆς 10ης Φεβρ. καὶ τῆς 9ης Μαρτίου Ἰ. Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἐβρ. γ' 17-21) Ἐὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 1-10).

18. Τετάρτη. Κυρίλλου ἀρχιεπισκ. Ἱεροσολύμων (†386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†300).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προομιμακὸς καὶ τὸ ἠ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτως διασπείρας» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Ἱερεῖα ἔμψυχα» (ἄπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριωδίου «Ἥλιον ἀυγάσματα» καὶ ἕτερα 3 τοῦ Μηναιίου (19 Μαρτίου) «Θείας ἐπιγνώσεως» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Ἐν κλίνῃ κατάκειμαι» εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

19. Πέμπτη. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας· Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων (†283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ (†1564).

20. Παρασκευή. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων (†796)· Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου (†1793).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προοδηλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προομιμακὸς καὶ τὸ ἠ' κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «Ἀσώτου δίκην ἀπέστην» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἤχου «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» (ἐν τέλει

τοῦ Τριωδίου) καὶ τοῦ Μηναίου (21 Μαρτίου) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «*Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου)· εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατενυθνήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῆ Παρασκευῆ ἑσπέρας. Οἱ γ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*», εἶτα τὸ «*Τῆ ὑπερμάχῳ*», καὶ ἐκφωνεῖται ἡ γ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «*Νέαν ἔδειξε κτίσιν*». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*», καὶ τὰ λοιπὰ (ὡς 6 Μαρτίου ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

21. Σάββατον γ' τῶν νηστειῶν. Ὅσιον Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (†610).

Τῷ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλούια κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν (14 Μαρτίου), ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ πλ. β' ἤχου ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου. Οὕτως εἰς τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικὰ καθίσματα τοῦ πλ. β' ἤχου «*Ἀθλητικὸν ἀγῶνα*» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Ἀληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Ὁ τὴν εὐλογημένην*» (Παρακλ., ἦχος πλ. β', Σαββάτω ἑσπέρας ἢ Ὡρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια)· ἀλλὰ μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἤχου «*Ἀνάπαυσον, σωτῆρ ἡμῶν*» κ.λπ.. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου (21 Μαρτίου) μετὰ τῶν δύο τετραωδίων κανόνων τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ἀπὸ γ' ὥδῆς ὁ εἰρμὸς, αἵτησις, τὸ μεσῶδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου ὁ εἰρμὸς αὐτοῦ, αἵτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον. «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς τῆς η' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Οἱ θεορρήμονες παῖδες*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς τοῦ β' τετραωδίου «*Μεγαλύνομέν σε*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἐστίν*». Ἐξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς

αΐνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου (ἦχος πλ. β'). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάββατον τῶν νηστειῶν (14 Μαρτίου). Ἀναγνώσματα: Σαββάτου γ' ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ι' 32-38· Μρ. β' 14-17).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας (†362). Καλλινίκης μάρτυρος (†252). ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ζ' (τυπικὸν Τριωδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριωδίου 4, Δόξα, «Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε». Ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυχτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ σταυροῦ «Ὁρώσά σε ἡ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, δ' τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθῇ μία λειτουργία προηγιασμένων δώρων, τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὴν α' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως»). Εἶτα κάθισμα τοῦ Τριωδίου «Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτὸ (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριωδίου μόνον μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἰρμὸς δις «Ὁ θεϊότατος προετύπωσεν», εἶτα εἰς τὸ

α' τροπάριον στίχος «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριωδίον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἐκάστη ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου κατὰ σειρὰν, «*Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἠγίασαι*» κ.λπ.. Μετὰ τὴν ε' ᾠδὴν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ («*πρόσειρμα*») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «*Ὁ θεϊότατος προετύπωσε*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ὡ μῆτερ παρθένε*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» (γ'), τὸ ζ' ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «*὘ν φωναῖς ἀλαλάξωμεν*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην*», Καὶ νῦν, «*Ἐπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἥχον δ' [αγια]), εἰς τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱ. βήματος σχηματίζεται ἰ. λιτανεία κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν· προηγούνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἕξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἁσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεὸς*» καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῶ ψάλλεται τὸ ἁσματικόν, ὁ ἱερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν, κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν ἠῦτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημιμένων κηρίων· εἶτα αἶρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἰ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠῦτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἁσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «*Σοφία, ὀρθοί*», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ

θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλω τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλον τὸν ἕμνον «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζῶσοιόν» κ.λπ., ἐνῶ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἐξῆς.

Ἄντίφωνον α'

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχημαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἄντίφωνον β'

Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλουία.

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰῶνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Ἐψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἐντίφωνον γ´

Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποπόδιῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Καὶ ποιμανὸν αὐτοῦς καὶ ἔπαρον αὐτοῦς ἕως τοῦ αἰῶνος. «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Ἄντι τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκειμένον τοῦ Σταυροῦ· Ἄπόστολος: Κυρ. γ´ νηστ., «Ἐχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἐβρ. δ´ 14-ε´ 6)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν» (Ματ. η´ 34-θ´ 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐσημειώθη ἐφ´ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλουία». Ἄντι τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Σῶσον, Κύριε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκια «Κατέλυσας», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατασκευτικὰ 4 τοῦ βαρέος ἤχου «Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς» κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἔκονσίνως» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτ. 23) ἕτερα 3 «Ἦδονὰς τὰς τοῦ σώματος» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Χαίροις, οἰκουμένης καύχημα». Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», μέγα προκειμένον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις» τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας (1 Μαρτίου).

23. Δευτέρα. Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων (†251).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 3 καὶ 9 Μαρτίου.

Εἶδησις. Σήμερον καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α΄ ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» ψάλλομεν «Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν» τρίς· καὶ τῇ μὲν Δευτέρᾳ γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, οὐχὶ δὲ τῇ Παρασκευῇ (ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ προσκύνησις θὰ γίνῃ εἰς τὴν θ΄ ὥραν). Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς δυσὶ ταύταις ἡμέραις, ἐν αἷς γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ, εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνῃ ῥομφαία» ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς· τὸ δὲ μαρτυρικὸν παραλείπεται.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ προηγιασμένης. Μετὰ τὸν προομιαικὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης», τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριωδίου «Μέσον διπλεύοντες» κ.λπ. καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (24 Μαρτίου) «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ». Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον «Μεγαλορρήμων Φαρισαῖος» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Μάρτυρες Κυρίου» (ἅπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω» (ζήτηε εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν τῆς 24ης Μαρτ.). Τρισάγιον, «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ., «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς», «Εὐλόγησῶ τὸν Κύριον» (ψαλμὸς λγ΄), «Ἐψώσω σε, ὁ Θεὸς μου» (ψαλμὸς ρμδ΄) καὶ ἀπόλυσις.

24. Τρίτη. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἄρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α΄ αἰ.). (Τ.Μ.Ε. 25ης Μαρτίου, §§2 καὶ 9.)

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Μεσονυκτικὸν τὸ καθ' ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β΄ τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ «Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται») τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου», μετὰ δὲ τὸ γ΄ ἀντὶ τῶν νεκρωσίων τροπαρίων τὸ κοντάκιον «Ἐπελεύσει πνεύματος». Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. [Ἡ α΄ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου]. Καθίσματα τῆς α΄ στιχολ. κατανυκτικὰ τοῦ βαρέος ἤχου (τῇ Τρίτῃ πρωί, ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου) «Ὁ τῆς πόρνῆς τὰ δάκρυα», μετ' στίχον «Κύριε, μὴ

τῷ θυμῷ σου...» τὸ «Ὁ τοῦ Πέτρου τὴν ἄρνησιν», μὲ στίχον «Θαυμαστός ὁ Θεός...» τὸ μαρτυρικὸν «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἐπὲρ ἑβδος τὰς δυνάμεις...» [μετὰ τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου], τὰ τῆς ἡμέρας καθίσματα (Τρίτη γ' ἑβδομ.) ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ «Ἐγκρατεία λαμπρύναντας» κ.λπ.. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἑννέα ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος «Ὁ κόσμος περιχαρῶς» μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριωδίου) εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσῳδιον τοῦ Μηναίου καθίσμα «Σήμερον ἅπανα κτίσις» ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον «Ἐπελεύσει Πνεύματος» καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς στίχον «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ δευτέρου τριωδίου «Ἄγγελοι καὶ οὐρανοί» «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' πάλιν τριωδίου «Εὐλογητὸς Κύριος» καὶ τὸ «Ἄξιον ἑστίν». Ἐξαποστειλάριον τὸ προεόρτιον «Ὡς δῶρα προεόρτια» (δῖς), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰῶν], «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰῶν τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «Τοῦ μεγαλαύχου Φαρισαίου» (δῖς) καὶ τὸ μαρτυρικὸν «Μέγιστον ἀγῶνα ἠθλήσατε» (ἅπαξ) εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω» «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς».

Αἱ ὥραι α', γ' καὶ ζ' λιταί (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), ἀρχόμεναι ἅπανσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'. Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς ἐκάστης Δόξα, «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς», Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον θεοτοκίον μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ κοντάκιον «Ἐπελεύσει Πνεύματος» μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ζ' ὥρας «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων» ἢ ἀπόλυσις.

25. † Τετάρτη. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.)

Εἰς τὴν θ' ὥραν, ἀναγνωσσομένην πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, ὡς εἴθισται, κοντάκιον καὶ ἀπολυτίκιον προεόρτια.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα» στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 «Βουλὴν προαιώνιον» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ».

ΕἰΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἢ τοὶ τὰ εὐρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β' ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α'-Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. «Εἰσηλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρῆβ», β'-Παρομιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. «Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ», γ'- Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. «Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα»)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Τῷ ἔκτω μὴν ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος» κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον ἰδιόμελον «Σήμερον χαρὰς εὐαγγέλια». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητρὸς, ἧς τὸν Εὐαγγελισμόν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς...»

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύσατο ἡ καρδιά μου».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδῃς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν, ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην» ἐξάκις μετ' ἐφυμνίου ἐκάστοτε τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὥδῃς τοῦ κανόνος ἐν τέλει πάλιν «Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς...*»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» καὶ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), «*Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι*» (Ἐβρ. β' 11-18) Ἐυαγγέλιον ὁμοίως, «*Συνέλαβεν Ἐλισάβετ*» (Λκ. α' 24-38)

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ*».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «*Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ ἀλληλούια*» «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ «*Εὐλόγητὸς ὁ Θεός*», τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον*», τὸ κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», εὐθὺς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνα ἐν τριπλοῦν «*Κύριε, ἐλέησον*», ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» γ', καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἀνα δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πρᾶεῖα τῇ φωνῇ.

«*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...*»

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατενοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν*».

«*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀνα-*

παύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶ κράτει συνέχων καὶ τῇ θεΐα σου καὶ πανσθενεὶ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον ὁ ἐκάστω ἔθνει τὰς ἰδίας ὀροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θεΐα σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηριξάσας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας αὐτὸς, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἥρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον ἡμᾶς δὲ πάντα ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς «Ἀμήν», ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν, καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

Εἵδησις. Ἐν τῇ τραπέξῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ αὐτῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Εἰς τὴν θ´. Ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» κοντάκιον «*Τῇ ὑπερμάχῳ*» (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου) τὰ 3 προσόμοια «*Βουλὴν προαιώνιον*» κ.λπ. ἀνὰ μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 «*Γαβριὴλ ὁ μέγιστος*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «*Τῷ ἕκτῳ μηνί*» κ.λπ., μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια*». «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» γ´. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

26. Πέμπτη. Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοθθία 26 μαρτύρων.

Εἰδήσις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται 3 ἐσπέρια τοῦ Τριωδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (27 Μαρτίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἔνθα λέγονται κανόνες, μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου λέγεται καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (27 Μαρτίου), διότι θὰ παραλειφθῇ αὐθιγὴ εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τοὺς κανόνας ὅμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐψάλλησαν εἰς τὸν ἑσπερινόν.

27. Παρασκευῆ. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκη (γ´-δ´ αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου (†950).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ὁ ὄρθρος θὰ ψαλῆ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριωδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α´ στιχολογίας (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευῆ πρωί, ἦχος βαρὺς) ψάλλεται μετὰ στίχου «*Θαυμαστός ὁ Θεός*» τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα «*Οἱ μάρτυρές σου*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «*Τὸν σταυρωθέντα*» μετὰ τὴν ς´ ᾠδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «*Οὐκέτι φλογίνῃ ῥομφαίᾳ*», εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α´ ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη (23 Μαρτίου). Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν τῆς θ´ ὥρας, μετὰ τὴν

εὐχήν «*Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος*» ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιᾷ τρίς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*» γ' καὶ τοῦ ἰδιομέλου «*Δεῦτε, πιστοί*» (ζήτει τῇ προλαβούσῃ Κυριακῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκυνήσις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον, ἐφ' οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερόν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγ. τραπέζης εἶτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις.

Ὁ ἔσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου «*Τοῖς πάθεσι δουλώσας*» (δῖς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ βαρέος ἤχου «*Δόξα σοι, Χριστέ*» καὶ τὰ τοῦ Μηναίου (28ης Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου «*Ἀνάπαυσον, σωτήρ*», Καὶ νῦν, «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*» (ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου)· εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, «*Κατευθυνθήτω*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης, ἐν ἧ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων λέγονται (μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης) καὶ τὰ *δικονικὰ τῶν «φωτιζομένων» «Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα*».

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ δ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*», εἶτα τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», καὶ ἐκφωνεῖται ἡ δ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου «*Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων*», εἰς ἣν συνάπτεται καὶ ὁ α' οἶκος (μόνον) «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*». Μετὰ τὸ τρισάγιον κοντάκιον «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*» καὶ τὰ λοιπὰ (ὡς τῇ βῃ Μαρτίου ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

28. Σάββατον δ' τῶν νηστειῶν. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς (†754)· Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλουία κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν (14 Μαρτίου), ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου). Οὕτως εἰς

τὴν α΄ στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικά καθίσματα τοῦ βαρέος ἤχου 3, «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι» κ.λπ., ἀλλὰ μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου «Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν» κ.λπ.. Ἄφ' εἰς τὴν ὥδης τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ΄ ὥδης τοῦ β΄ τετραφιδίου «Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ» «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὥδης τοῦ β΄ τετραφιδίου «Μεγαλύνομεν πάντες» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἶνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἶνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριφιδίου (ἤχος βαρῦς). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε, Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἄπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β΄ Σάββατον τῶν νηστειῶν (14 Μαρτίου). Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ΄ ἑβδομ. νηστειῶν (Ἐβρ. εἴ 9-12· Μρ. ζ΄ 31-37).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Ἰωάννου ὁσίου συγγραφέως τῆς Κλίμακος». Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς (†364). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν ἡ΄ (τυπικὸν Τριφιδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε» κοντάκιον «Ὡς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προουμιανὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριφιδίου 4, Δόξα, «Ὅσιε πάτερ», Καὶ νῦν, «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριφιδίου «Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον», Καὶ νῦν, «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους, κατήλθες», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρῦν σου», Καὶ νῦν, «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἵδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, εἴ τῶν Νηστειῶν, θὰ τελεσθῶν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ, τῇ Πέμπτῃ τοῦ μεγάλου Κανόνος καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύ-

ριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ «*Τῆς μετανοίας*» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριωδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν), ὁ α΄ τοῦ Τριωδίου μὲ στίχον «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ ὁ β΄ μὲ στίχον «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ*» ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου, εἶτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριωδίου· ἀφ΄ ε΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριωδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «*Ἄνοιξω τὸ στόμα μου*» «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενῆς*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» (γ΄), τὸ ἡ΄ ἀναστάσιμον, καὶ τὰ τοῦ Τριωδίου «*Τοῦ κόσμου τὴν εὐπάθειαν*» καὶ θεοτοκίον «*Κυρίως Θεοτόκον σε*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις) «*Πάτερ Ἰωάννη ὄσιε*» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) «*Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα*», β΄) «*Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ*», Δόξα, τοῦ Τριωδίου «*Δεῦτε ἐργασώμεθα*», Καὶ νῦν, «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους*», «*Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς*» καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Τῆ ὑπερμάχῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. δ΄ νηστ., «*Τῷ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός*» (Ἑβρ. ε΄ 13-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἀνθρωπὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Μθ. θ΄ 17-31).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*» κοινωνικὸν «*Αἰνεῖτε*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους, κατήλθες*», Δόξα, «*Ταῖς τῶν δακρῶν*» ἢ ὑπακοή «*Αἱ μυροφόροι τοῦ ζωοδότου*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ πλ. δ' ἤχου «Σὲ τὸν βασιλέα» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριωδίου «Μεγίστους ἐν καιρῷ» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναιίου (30ῆς Μαρτίου) «Πάτερ Ἰωάννη ὄσιε» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον «Δεῦρο ψυχῆ μου στενάζουσα...». Εἵσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψης». Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

30. Δευτέρα. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» (†615).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 3 καὶ 9 Μαρτίου.

31. Τρίτη. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. (†326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.